

**Termes de Referència (TdR) per l'elaboració d'un
Documental sobre Barcelona-Sarajevo:
"Una història de 25 anys d'agermanament i lluita per les llibertats"**

Barcelona, gener de 2021

**Generalitat
de Catalunya**

**Agència Catalana
de Cooperació
al Desenvolupament**

Documental produït per MedicusMundi Mediterrània i finançat per l'ACCD (Generalitat de Catalunya)

Contingut:

- 1.- Objectiu general
- 2.- Objectiu específic
- 3.- Antecedents i temàtica
- 4.- Format i aspectes claus a considerar
- 5.- Objectiu i resultats esperats de la productora audiovisual
- 6.- Presentació del guió i pressupost
- 7.- Criteris de valoració i resolució final

1.- Objectiu general

Realització d'un documental per visibilitzar i posar en valor, històricament, l'estreta relació de cooperació entre les ciutats de Barcelona i Sarajevo, com a model vigent d'èxit en la construcció d'una societat més justa, oberta, inclusiva i globalment compromesa en la defensa de les llibertats. La història hauria de transmetre aquesta relació d'amor entre dos pobles com un exemple de cooperació internacional, de moviment humanitari, d'expressió atemporal de valors, drets humans, multiculturalitat i tolerància.

2.- Objectiu específic

- Rendir homenatge als 25 anys d'agermanament entre Barcelona i Sarajevo. Ho volem explicar utilitzant l'art, com a llenguatge universal que és, evitant parlar de la guerra civil, les víctimes i els recents esdeveniments històrics. Volem que el documental parli de la relació entre aquestes dues ciutats, de les coses que les uneixen, que comparteixen, que les han fet madurar juntes, transformant-se en dues urbs obertes a la diversitat, la multiculturalitat, el mestissatge, la tolerància de les diferències i la llibertat d'expressió.
- El documental hauria de ser un punt de partida per a tractar els temes que volem transmetre als joves, el sector de l'educació universitària i secundària, creant espais de reflexió i debat sobre els valors de la solidaritat, la corresponsabilitat social, la diversitat i la multiculturalitat basats en la relació de cooperació entre Barcelona i Sarajevo.
- Amb el documental pretenem arribar a un públic diferent, fins ara inèdit, volem accedir als espais als quals mai hem aconseguit arribar, transmetent el missatge que ens interessa. Arribar a aquell públic "verge" que podrà descobrir l'ànima de Sarajevo, la història d'amor amb la nostra ciutat, Barcelona, la valentia de moltes i molts que

han contribuït a la construcció d'un món més just, un món sense violència, un món millor. Volem que aquest documental sigui un producte innovador i que serveixi com a eina de transformació ciutadana en qualsevol espai de presentació, però evidentment, el nostre somni és contribuir a una ciutadania lliure, **especialment a Barcelona i a Sarajevo**.

3.- Antecedents i temàtica

Bòsnia i Hercegovina sempre ha estat un país particularment complex i, al mateix temps, absolutament tolerant. Només cal passejar-se per la seva capital, Sarajevo, on en unes poques illes conviuen mesquita, església ortodoxa, sinagoga i església catòlica. A Bòsnia i Hercegovina abans de l'última guerra conviuen pacíficament bosniacs (musulmans), serbobosnis (ortodoxos) i bosniocroats (catòlics). Al mes d'abril de 1992 esclatà el conflicte bèl·lic i Sarajevo va ser el seu punt més calent: la ciutat va sofrir un setge que va durar des del 5 d'abril de 1992 fins al 14 de desembre 1995. La guerra va ser el resultat d'una complexa combinació de factors polítics i religiosos: exaltació nacionalista, crisi política, moviments socials que van seguir a la fi de la guerra freda i la caiguda del comunisme a l'antiga Iugoslàvia.

La història d'amor entre Sarajevo i Barcelona es remunta a l'any 1993. La relació entre les dues ciutats que va començar en aquella època, va traspassar tots els estàndards de la cooperació municipal en volum pressupostari i en durada dels projectes. Al principi eren combois d'ajuda humanitària (menjar, medicaments, roba), però just després van ser projectes de cooperació internacional dirigits per desenes d'ONG catalanes, acollida de refugiats, intercanvis juvenils, gires artístiques pels Balcans i tota mena d'intercanvis entre les dues urbs.

L'any 1995 comença l'aventura del Districte XI, programa que va consolidar i va canalitzar centenars d'iniciatives durant el període de reconstrucció. El Districte XI de Barcelona, era en si, la ciutat de Sarajevo. Si bé no hi havia connexió geogràfica entre els seus barris, el pont emocional entre les dues ciutats olímpiques començava a ser sòlid, i a poc a poc, es va convertir en quelcom indestructible. No hi va haver una altra ciutat al món que s'impliqués tan fort i genuïnament en la lluita contra la injustícia com ho va fer Barcelona. Tots els testimonis d'aquell moviment civil van coincidir en una cosa: que la tragèdia de la guerra i el dolor dels ciutadans de BiH, va permetre aflorar el més noble de les cultures europees i els seus habitants: la capacitat d'empatia, humanitat i altruisme.

Aquest fet relativament recent i desconegut per a gran part dels joves, és potser el millor exemple de germanor i solidaritat entre pobles de la història contemporània. Dues ciutats mestisses es van donar la mà a través dels seus ciutadans oblidant les fronteres que les separen.

No obstant això, són molts a la Ciutat Comtal que no coneixen aquesta història. En els temps en què vivim, en què la solidaritat i l'internacionalisme s'enfronten a les envestides dels nacionalismes, de les fronteres impermeables, del 'pragmatisme, del "primer els de casa", en resum de l'individualisme i la solitud de la connectivitat digital, la història de solidaritat i amor de Barcelona i Sarajevo, seria un perfecte revulsiu per a ciutadans i ciutadanes àvids de conèixer lluites justes i que realment, malgrat totes les traves administratives i legals, van ser possibles.

La guerra va passar, i fins es pot dir que va passar la reconstrucció. L'any passat es van complir els 25 anys des de la creació del Districte XI i de la signatura dels acords de pau a Bòsnia. BiH i la seva història, a poc a poc han anat caient en l'oblit de la gent de Barcelona, i d'Europa en general. És un estat aïllat, sense data d'entrada a la Unió Europea, castigat per una estructura política-organitzativa que va servir per aturar la guerra, però no per liderar un país.

El problema és que molts i moltes, continuen pensant en Sarajevo i associant-lo a la guerra, imatges macabres, a la pobresa, al dolor, al caos polític. Si bé cal parlar del passat i estudiar la història per no tornar a cometre els mateixos errors, el millor favor que podem fer homenatjant aquesta ciutat heroica, és mostrar la ciutat d'avui en dia, la seva força, el seu dinamisme i la seva ànima lliure.

La idea de fer-ho mitjançant material audiovisual, utilitzant la cultura com a eina de canvi i sensibilització, neix de la convicció que la millor manera per arribar a la gent jove, és usar "el seu llenguatge" per captar l'interès dels que no eren contemporanis d'aquesta guerra, explicant la història en clau de superació de conflictes, tolerància i empatia.

Pretenem arribar a un nou públic, obrir portes inèdites, sense límits i contextos previsibles, mostrem la història d'amor entre Barcelona i Sarajevo al món.

L'objectiu és apropar l'espectador i mostrar l'empremta que va deixar la cooperació entre Barcelona i Sarajevo en la seva transformació i modernització. Volem capturar aquest llegat i transmetre-ho als ciutadans de Catalunya. I ens agradaria fer-ho mitjançant un documental, però també la guia didàctica que l'acompanyi, espais formatius de debat i reflexió, webinars, publicacions a les xarxes socials, seminaris en l'àmbit universitari i educació secundària, etc.

Sobre l'ONG MedicusMundi:

L'ONG Medicusmundi Mediterrània (MMMed) fa més de 50 anys lluita per una sanitat pública i universal a tot el planeta. Sabem que la cultura canvia consciències, fa reflexionar i empatitzar amb els problemes globals que ens afecten a totes. Així doncs, portem gairebé 10 anys fent-ho a través de documentals que ens permeten transmetre els aprenentatges que hem rebut en tots aquests anys, lluitant pel dret a la salut en diverses parts de món.

Més concretament, l'experiència de l'ONG MMed en projectes de promoció dels drets de les dones és àmplia i totalment acreditada a diferents països des de fa una dècada: Angola, Equador, Bolívia, Moçambic i Bòsnia i Hercegovina (BiH). Addicionalment, s'ha consolidat com un actor de referència a Catalunya, amb la realització de campanyes, jornades i altre tipus d'accions per tal de sensibilitzar a la població catalana en la lluita contra la violència de gènere i crear xarxes de col·laboració entre actors rellevants (societat civil, ONGs, institucions governamentals, municipals, etc). Per més informació veure, entre d'altres links: <https://www.medicusmundi.cat/noticies/actua-contra-la-violencia-de-genero>

De forma específica, l'organització treballa a BiH des de l'any 2017 (cal destacar que membres de l'equip tenen una experiència al país des de fa més de 20 anys). Actualment, està desenvolupant tres projectes. Un d'ells donarà inici en desembre 2020 i finalitzarà al 2022, permetent per tant, acumular una experiència de més de 5 anys en la promoció dels drets de les dones. Aquests projectes han aconseguit fites històriques al país, com: obrir el primer Centre d'Atenció a Dones víctimes de violència, on reben assessoria legal, social i psicològica; aconseguir incidència política per assegurar un augment dels fons públics que contribueixen a l'oferta de serveis d'atenció (casa d'acollida per a dones víctimes) i crear una estratègia d'inserció laboral, que fins a la data, ha permès donar feina a més de 50 dones (aquesta dada, considerant els nivells d'atur al país, és molt rellevant).

MMMundi treballa amb l'organització de defensa de drets de dones i lluita contra la violència més important del país, la FDL (Fundació per a la Democràcia Local) i l'Associació de Periodistes de BiH, aliat molt ben posicionat per dur a terme una de les més importants estratègies per reduir la violència: la sensibilització. Està totalment inserida a les xarxes de participació dels titulars de drets, com la xarxa SEGURA, una plataforma que integra a totes les organitzacions que representen a les dones víctimes de violència de gènere a BiH. Treballa de la mà amb dones víctimes en l'atenció psicològica, social, legal i laboral, mitjançant un equip multidisciplinari que permet conèixer de primera mà la realitat i les necessitats de les dones. Addicionalment, col·labora amb els titulars d'Obligacions, concretament amb: l'Agència de Gènere de BiH i els ministeris de tutela responsables de les polítiques contra la violència de gènere: Ministeri de Salut, d'Educació, d'Interior i d'Atenció Social. De fet, mitjançant la FDL, articula aquests a la taula de coordinació més important del país: el Cos de Coordinació per a la Violència de Gènere. Finalment, també coordina i impulsa accions amb titulars de responsabilitats en la lluita contra la violència, entre d'altres, la mateixa Associació de Periodistes i els mitjans de comunicació a qui representa, la xarxa d'escoles de secundària de Sarajevo i centres Universitaris de rellevància per l'estratègia en qüestió, com la Facultat de Dret.

En resum, l'experiència referent als drets de les dones i de forma particular el dret a una vida lliure de violències, a la zona geogràfica d'actuació i finalment, amb tots els col·lectius (de drets, obligacions i responsabilitats) és molt àmplia i consolidada, el que situa a

l'organització en una posició ideal per continuar desenvolupant intervencions d'èxit per una vida lliure de violència a la Sarajevo.

4.- Format i aspectes claus a considerar

Format: Documental d'entre 25' i 45', gravat a Sarajevo i Barcelona, entrevistant els principals actors culturals i protagonistes del canvi al país a través de l'expressió artística, entenent per art la música, teatre, dibuix, ball, etc.

Idiomes: Català, espanyol, bosnià i anglès segons les persones entrevistades / Subtítols: català, espanyol, bosnià i anglès.

Intenció del cineasta: L'objectiu del documental és mostrar els aspectes descrits anteriorment i transmetre el missatge que volem plasmar al públic: trencar els motlles d'un país pensat i recordat per atrocitats bèl·liques, rescatar i fer valer els 25 anys de cooperació institucional, però sobretot, els enllaços creats entre la societat civil, mostrar com això, en part, ha influït i inspirat la creació de la Sarajevo d'avui en dia. Anar un pas més enllà dels cercles clàssics, endogàmics i moltes vegades fins i tot conservadors del món de la cooperació, del món institucional, del món acadèmic, fins i tot més enllà de la generació que pot ser que recordi a Bòsnia tan sols per la seva última guerra. Aquest documental pretén versar sobre la llibertat i utilitzarà el llenguatge més universal de tots: l'art.

Públic objectiu: El públic en general tant a Barcelona com a Sarajevo. Aquest producte es pot utilitzar com a eina de transformació ciutadana en qualsevol espai de presentació. MMed té una àmplia experiència de treball en Educació per al Desenvolupament, projectes d'Aprenentatge en Servei (APS) i altres modalitats per treballar amb la població juvenil a través d'instituts, universitats i altres espais educatius. Amb el documental pretenem continuar realitzant aquestes intervencions tant a Barcelona, Catalunya i Estat Espanyol.

Correspondència: Les declaracions i detalls de la pel·lícula han d'estar d'acord amb fets, esdeveniments i persones reals o històrics.

Coherència: La pel·lícula ha de constituir un tot ben argumentat i no contradictori.

Ètica: S'espera veracitat, no mentides ni distorsions, però sobretot volem recordar que aquest documental no pretén ser una història més de la guerra dels Balcans, no volem parlar de les víctimes, mutilacions, violacions i si bé, en algun moment pugui ser reflectit o esmentat aquest context, es tractarà el tema amb molta delicadesa, gairebé de manera poètica.

5.- Objectiu i Resultats esperats de la productora audiovisual

- Realitzar un documental de 25-45' seguint els criteris anteriorment explicats. Es valoraran positivament els continguts originals, amb enfocament artístic, idees avantguardistes de com unir les dues ciutats i les seves històries en un material audiovisual, que a més amb el seu missatge transmeti els valors que volem rescatar i serveixi com a punt de partida per crear espais de reflexió, intercanvi, diàleg amb els joves, així com amb la resta de públic i les franges d'edats. S'haurà de contemplar desplaçar-se a Sarajevo per elaborar material audiovisual (prèvia identificació de localitzacions, protagonistes, entrevistes, diàlegs, etc.)
- Editar un tràiler (fins a 1 min.) Perquè l'ONG MMed pugui anunciar el seu proper llançament.
- Produir material audiovisual complementari: entrevistes, 5 teasers de durada entre 1' i 2', que puguin complementar el documental i que seran inclosos en el webdoc que es descriu a continuació.
- Elaborar un webdoc que reculli el documental, entrevistes, making-off i teasers, material escrit que complementi el documental i que en serveixi de targeta de presentació. El webdoc, documental i tots els documents i continguts han d'estar en català, castellà, anglès i bosnià amb VSO en les mateixes llengües.
- Altres productes:
 - Fotografies del rodatge
 - Fotogrames del documental per promoció (en alta qualitat i qualitat per a web)
 - Pòster promocional
 - DVD
 - Disseny de la portada i sinopsi en 4 idiomes
 - Programació del menú

Productes addicionals que s'han de lliurar:

- Arxiu en alta definició i format per a la projecció a la sala de cinema del documental, DCP, el tràiler i qualsevol altre vídeo que es produeixi (making of, extres, etc.)
- Fitxers preparats per a Internet d'alta i baixa definició (per al canal MMed Youtube i les xarxes socials) del documental i del tràiler, teasers, (creació de, extres, etc.)
- Blu-ray del documental, el tràiler i qualsevol altre vídeo que es faci (making of, extres, etc.)
- Disc dur amb tots els materials anteriorment esmentats

6.- Presentació del guió i pressupost

Format:

- Proposta narrativa (ben estructurada la narrativa, desenvolupament de la idea, missatge que transmet, etc.)
- Proposta financera amb el detall del pressupost (màxim 40.000 euros). El webdoc ha d'estar inclòs en el pressupost, així com el manteniment del primer any, cost d'allotjament i domini. També, tot el tema de protecció de dades més al banner de galetes segons la llei vigent.
- Cronograma
- Un perfil complet de l'empresa / entitat / individu que inclou les principals produccions realitzades fins ara. En aquest sentit, cal:
 - Tenir experiència laboral demostrada en el camp del documental artístic.
 - Tenir reconeixement nacional i internacional de la feina feta fins ara, premis, galardons, etc.
 - Aportar dues cartes de referència d'empreses o organitzacions per a les quals han treballat durant els darrers 3 anys (2019/2020/2021).
 - Adjunteu la llicència de l'empresa.

Les propostes es poden enviar en català i / o castellà.

Data límit per presentar la proposta : 19 de març de 2021

Enviar a milanka.ljubojevic@medicushmani.es amb **assumpte: Documental Sarajevo.**

Temps estimat de valoració de les propostes i comunicació dels resultats: **10 dies laborals.**

7.- Criteris de valoració i resolució final

- ★ Es valorarà especialment l'originalitat de la proposta narrativa i plantejament de visualització dels objectius específics (punt 2)
- ★ Es valorarà positivament l'experiència en el camp d'elaboració de documentals per a les entitats relacionades amb la cooperació internacional. Els possibles premis, reconeixements nacionals-internacionals, participació en els festivals, accés a un públic ampli, etc.
- ★ Es premiarà la disposició immediata, el compliment de les dates previstes: necessitem que el documental i tots els productes descrits estigui realitzat, muntat, a punt per a la seva projecció abans de l'1 de setembre de 2021.

- ★ Les propostes seran analitzades i valorades per l'ordre de la seva arribada. Qualsevol consulta addicional que ens vulgueu plantejar durant l'elaboració de la proposta, la podeu enviar per e-mail: milanka.ljubojevic@medicusmundi.es